

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Scriptum domini Amilij de felici obitu eius. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

desideriorum preces, ad audientiam superiorum civium prouolantes. Dixit ergo ei vnus de fratribus. Adhuc nõ separabimur tã ei õ, sed in camera Domini Florentij tenebimus collationes nostras. Tunc ille: Non hic amplius, sed in supernis cum sanctis. Cupiebat enim dissolui, & esse cum Christo. Igitur in die B. Mariæ Magdalena, fecit coram se cantari sequentiam, Laus tibi Christe. Qua cantata ait: Quàm deuota & feruida verba sunt ista. Et repetiuit intra se hunc versum ruminando. Quidnam haberet ægra, si non accepisset, si non medicus adesset? Multi deuoti qui aderant hæc audientes, lachrymati sunt. Ille verò lætus in Domino consolabatur mœrentes.

23. Frater Amilius, qui ei sollicitè ministravit, multa & edificabilia ex ore eius audiens, diligenter omnia conseruabat; quæ post obitum eius, per epistolam fratribus absentibus per ordinem scribens, digna fide exposuit; quam etiam pro memoriali his inferere placet, in qua plenius felix obitus eius & finis vitæ cognoscetur. Cùm igitur octo ferme diebus ægrotasset, nec recõualuisset; tandem multis doloribus fatigatus, ad extrema peruenit; & diuina consolatione repletus, in crastino S. Iacobi Apostoli, corã fratribus, qui exitum eius deuotis precibus tuebantur, lætus ac feliciter obdormiuit in Domino: Anno dominicæ Incarnationis millesimo trecentesimo nonagesimo octauo, septimo Calendas Augusti; tempore Bonifacij Papæ noni. Cuius corpus in cœmeterio S. Leuini, circa Ioannem Kessel deuorum Christi famulũ collegam eius, in australi parte Ecclesiæ reuerenter est sepultũ; vbi & complures alij fratres per successum temporis consepulti requiescunt in pace.

*Scripturæ prædilecti domini Amilij, de felici obitu domini
Luberti.*

24. **I**N nomine Domini Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo nonagesimo octauo; quartodecimo Calendas Augusti, dominus Lubertus vanden Busche, id est, de busco aut sylua, humilis presbyter & homo magni feruoris, morbo pestilentiali correptus, per duos vel tres primos dies somniando & dormiando quasi sine sensibus (sicut huius morbi moris est) versabatur in lectulo; in quibus diebus ad tantam venit debilitatẽ, vt morti videretur proximus. Post hoc tamen confortatus, videbatur disponi ad cõualescentiam ab his qui aderant; sed ipse per omnia habuit se, quasi certissimè se sciret moriturũ, aliquos confortans, aliquibus valedicens. Etiam complures dictauit literas, ad amicos suos familiares, presbyteros & religiosos, huc illuc ad diuersa loca, vt sibi ad purgatoriũ & loca pernarũ transeũti, missis, vigilijs, & orationibus subuenirent. Deinde desidera-

uit conuocari fratres nostros domesticos, dicens quòd videretur sibi vtile & congruum, vt cum quibus tot annis conuersatus fuisset, pacificatus discederet, & veniam ac indulgentiam peteret. Quibus conuocatis, stans apud eos innixus baculo, quò sustentabatur, ita exorsus est: Ego tot annis fui in domo domini Florentij, & parum me emendauit, & non ita in virtutibus profeci, sicut proposui, quando eò veni. Tunc enim fuit omnis intentio mea & propositum, quòd vellem me dare ad omnem humiliationem, subiectionem, abiectiorem, charitatem, & ceteras virtutes, & in omnibus me subijcere domino Florentio, & omnibus fratribus; quod non ita feci, sicut iam moriturus me fecisse gauderem. Sed fui vobis sæpe scandalum & offensio, superbia mea & alijs complurimis vitijs, quæ tunc ex humilitate proferebat.

25. Deinde humillimè quantumcunque debilis prostratus in terra, cum magna humilitate & lachrymis, ab omnibus veniam postulabat. O quis tam duri cordis, qui lachrymas continere potuisset; quando tantum virum, patrem & fratrem cordialissimum cerneret, tam humiliter cum lachrymis prostratum in terra? Deinde eleuatus à terra & innixus baculo, cœpit iterum loqui ad fratres & exhortari eos, vt fideliter & cordialiter seruarent vniõnem & charitatem ad inuicem; & vt semper niterentur se subijcere, & in obedientia charitatis sibi inuicem acquiescere; & vt quilibet niteretur esse minimus & seruilis alijs. Etiam, vt fideliter fratres se inuicem niterentur custodire, charitatiuè admonendo, & fraternaliter corripiendo de vitijs & inordinatis moribus; & non blandiri vel applaudere sibi inuicem, in vitijs & negligentijs; & sic venirent ad veram vniõnem & charitatem, per extirpationem vitiorum. Addens, si sic simul manseritis, & ita feceritis, à nullo habebitis timere, & eritis tanquam murus inexpugnabilis. Alioquin citò res peribunt, & omnia nullius reputationis erunt, sed tantùm vanitas & frivola. Post hoc humiliter rogabat fratres, vt fideliter orarèt pro se: & memores essent sui in orationibus suis, sicut in eis consideret; & specialiter in illis orationibus, quibus quotidie inter laborem manuum se excitant; & sic valedicens fratribus, dimisit eos. Deinde altero die dictauit vnã epistolam, mittendam domino Florentio & alijs fratribus tunc absentibus, quæ sequitur in hæc verba.

Epistola deuoti & humilis domini Luberti, ad dominum Florentium.

26. **S**alutem, & omne bonum, Charissime pater. De infirmitate mea Amilius dilectus noster credo vobis scripsit; hoc tamè addo, quòd à sexta feria, qua obruebat penè vsque ad tertiam feriam, sine sensibus dormiens; nesciui quomodo huc illucque in lecto me verterem. Sed nunc, cum Dominus propter bonitatem
suam

suam ingeniolum meum modicum reilluminauit, nō potui pacificè ex hac miseria transire, nisi vobis saltem semel & nunquam amplius in hac vita, dolorem meum & necessitates infinitas mihi præcipuè imminentes, obuolutus pedibus vestris filialiter aperirem. Iam enim terribili Dei iudicio coram angelis eius & aduocatis nostris præcipuis præsentandus sum, cum maxima verecundia peccatorum illorum, de quorum remedijs vos me sapissimè instruxistis. Sed heu, tunc non cogitavi, quòd mihi tam grauia & terribilia forent, sicut vos ea ponderastis. Et quia domine Florenti, manui vestræ propriæ in Dei iudicio nescio contradicere super passionibus meis, quas mihi scripsistis; licet tamen multis & importanis precibus meis, ad hoc vos quodammodo coëgi; & eandem schedulam Amilio dilecto nostro vobis præsentandam commisi, vt misericordius ex illis & alijs videatis, quid iam patiar in loco horrois & immanium pœnarum; & vt precibus vestris, mihi maximè necessarijs occurratis. Prædilectissime pater, si apud vos præsens essem, flebilibus oculis vos rogarem vt mihi, præcipuè de inobedientia & alijs offensionibus (vt inde non terribilius damnarer) paternaliter & sincere velitis indulgere, sicut non dubito, quòd libenter indulgetis.

27. Nunc loquar ad vos dilectissimi fratres, qui vita vestra & conuersatione, me tepidum & negligentem toties ad emendationem reuocastis; dulcissimis vestris admonitionibus me toties de passionibus meis admonuistis; sed heu miser ego (vt scitis) me non emendaui quantum potui & debui; nec exempla vestra nec verba poterant duritiam cordis mei compungere, sicut expediebat mihi; nesciens tamen nec præuidens, quòd talis qualis sum, ex hac vita ad loca horribilium pœnarū, vbi serpentes sunt mordentes, leones feroces, lupi rapaces, & infinita nostra demoniorum, subito essem deducendus. Gratias tamen omnibus vobis, pro vestris exhortatorijs & bonis exemplis, si quas possim, nunquam reddere negligam; sed non sufficio. Quia quantulumcunque in hac vita profeci, hoc adiutorio Dei & vestro profeci, nec mihi adscribo. Nunc etiam de omnibus negligentijs meis, humiliter me pedibus vestris prosternens, corde & ore coram Deo & vobis me accuso, & veniam de singulis peto. Rogo etiam vos, quatenus obitus mei diem illis, quibus vobis visum fuerit expedire, quod tamen satis facietis, denunciari facere velitis; & pro me diuinum officium, vigilias, & alia quæ vobis videntur, fieri faciatis. Valete, valete, & in æternum valete, quos amplius in hac vita non sum visurus.

28. Dictata hac epistola in vigilia S. Iacobi Apostoli, resedit ad perlegendum eam, si fortè aliquid placuisset apponere vel deponere.

ponere. Tunc subito inuasit eum tantus horror & tanta debilitas, vt omnibus viribus destitueretur; & sic ab his, qui aderant, reclinatus & reductus est in lectum. Et statim post hoc cepit magnis doloribus & angustijs agitari; ita vt instantissime cum lugubri, alta, & lamentabili voce clamaret & peteret, vt conuocarentur fratres domus nostræ & alij deuoti extra domum nostram, vt orationibus suis sibi succurrerent. Quibus conuocatis, incepit mirabiliter tremere pectore, & omni corpore vehementer palpitare & conquassari, pallefcere, sudare, versis oculis horribiliter videre, ore ac dentibus fremens ac stridens, dabat rugitus anxios & voces lugubres. Interea deuotis vndique concurrētib; & cum lachrymis pro eo instanter orantibus, respicias ad eos, & ipse aliquantulum incepit lachrymari.

29. Tunc innuit mihi Amilio, qui semper ipsi aderam, vt ceru sibi in manu quasi statim morituro positum remouerem; & vt cū eo legeremus septem psalmos, quia adhuc non est moriturus. Incepit ergo legens mecum vnum versum, alijs dicentibus reliquum; & sic quasi vsque ad finem, magno seruore & deuotione cōtinuabat. Quibus finitis dixit: Maneamus omnes in fine apud S. Mariam, & sic incepit; Salue regina cum collectis. Quam antiphonam sepius cum magno affectu & deuotione repetiuit, dicens collectam, & mutans sepius verba secundum affectum & deuotionem suam. Et cū sibi successiuē vis loquendi subtraheretur, sepiissime eandem antiphonam incepit, vt eam alij prosequerentur. Quo satis diu continuato, dixit mihi Amilio, quod ego dicerem fratribus, quod orarent pro eo sub silentio in compunctione cordis. Post hoc diu iacuit sine loquela, & (vt extra apparuit) in magnis pœnis & angustijs. Deuoti vero & fratres nostri, per totam diem apud eum orantes perseuerabant, de hora in horam mortem eius expectando. Postquam diu sic iacuisset, vocauit me dicens; Amili frater, nunc mihi virtus loquendi restituta est. Dicas ergo fratribus nostris & omnibus deuotis, quiuis eorum pro me legere incipiat psalterium; & quod in principio & in fine cuiuslibet psalmi, flexis genibus orent vnum Ave Maria. Post hoc dixit mihi: Dicas fratribus, quod ego non curo multitudinem psalmorum; sed quod aliquando expectent modicum intra psalmos, meditantes & in compunctione cordis pro me Dominum orantes, ne præ multitudine psalmorum obruantur in intellectu. Postquam hoc eis dixissem dixit mihi, vt omnibus congregationibus demandarem, vt orarent pro eo septem psalmos, horas de Domina, horas sancti Spiritus, & si quid aliud scirent, perseuerantes secum in orationibus, sic expectando mortem suam, Quo facto, subiunxit dicens ad me: Frater, timco fra-

tres & sorores grauare, sed cogit me necessitas: quia omnino non confido in me, sed valde multum in orationibus deuotorū hominum. Quid videtur vobis? Tunc consolabar eum, vt esset bene contentus, eo quòd libentissimè facerent. Deinde ab hora vesperei um vel circiter, vsque ad octauam horam iacuit sine loquela in magnis ardoribus. Octaua hora cœpit denuo loqui, & efficiebatur totus tranquillus.

30. Post hoc vocauit me ad se, & dixit mihi quomodo per diē fuisset secum. Primò, quòd habuisset multas & mirabiles tentationes. Et quòd venisset ad eum quidam malignus spiritus, in specie fratris nostri Ioannis Kessel, qui multis modis nitēbatur eum decipere; & quòd iste spiritus, valde multa & mirabilia dixit ipsi de gloria cœlesti, de diuersis subtilibus & altis materijs, de quibus multa vera & conformia scripturis, sed multa intermiscuit falsa; & quòd multa mirabilia dixisset sibi, quæ non sciret exprimere, quia modus loquendi fuit spiritualis; & quòd spiritus ille videbatur coniunctus spiritui suo, vt ipse loqueretur sibi, & spiritus suus responderet ei. Deinde dixit: Iste spiritus fuit valde contrarium, quòd aliquando alloquebar vos. Quando volui vos alloqui, tunc dixit mihi, Non loquaris carni, non loquaris carni. Etiam fuit ipsi valde contrarium, quòd ego feci fieri tā multas orationes à deuotis, & quòd tantum in eis confidebam. Et quando ego petij a vobis, quòd legerentur psalteria, ipse dixit mihi ad intra; Stercus stercus, vt quid confidis in istis psalmis, Maria, Gregorio, Hieronymo, & similibus? Tu deberes in Deo confidere. Deus irascitur tibi quòd tantum cōfidis in istis rebus, & non in se solo. Sed quia pusillanimis & timidus es, & non fecisti ex malitia, ipse indulget tibi, sed noli amplius talia facere. Ego Kessel sic non feci, tamen sine purgatorio veni ad regnum cœlorum. Me verò requirente quomodo hoc esset, ille subiunxit duas causas.

31. Vna erat, quòd omnibus bonis & diuitijs temporalibus pure propter Deum & salutem animæ suæ renunciaasset, & se ad talem humilem statum, puta officium coquinæ, dedisset; & quòd nunquam pœnituisset eum renunciaasse. Secunda causa erat, quòd cum magno affectu & desiderio sic perseuerauerit in coquina, sine vllò desiderio redeundi ad pristina. Et quòd habuit firmum propositum & magnum affectum, in tali humili statu & abiecto officio (vt posset omnibus seruire) vsque ad mortem permanendi, & quod in tali statu & proposito obisset. Tunc dixit mihi dominus Lubertus: Frater scio quòd ista, quæ iste nequam spiritus narrauit de vero & dilecto fratre nostro Ioanne Kessel, vera sūt; sed vtrum sine purgatorio venit ad regnum cœlorum, nescio. Et

Vera imago tentationū maligni spiritus sub mortē hominis.

sub-

subiunxit: Iste nequam spiritus etiam dixit mihi, quod ego sine purgatorio venirem ad regnum cœlorum. Me verò inquirente causam, respondit: Tu coram Deo martyres, eo quod pro fratribus & sororibus tuis posuisti animam tuam; quia ex affectu & charitate elegisti apud eos manere, in tali periculo mortis. Tunc dixit ad me humilis dominus Lubertus: Vtrum sine purgatorio veniam ad regnum cœlorum, nescio; sed hoc negare non possum, quin ex charitate & affectu mansi apud fratres. Sed tantum est, quod omnino multis verbis nitetur me inducere, ut confiderem in proprijs meritis & virtutibus. Ego tamen semper timidus nunquam confisus sum in meipso, nec adhuc confido. Sed omnis confidentia & spes mea est in misericordia Dei, in precibus & meritis gloriosæ Virginis Mariæ & aliorum Sanctorum, & orationibus deuorum hominum. Ergo placet mihi & gaudeo, quod multi boni psalmi & orationes lectæ sunt. Aliquando priuauit me omnibus sensibus præter solû auditum, & illum similiter conabatur auferre, sed non potuit. Item dominus Lubertus dixit mihi de pluribus alijs mirabilibus; quæ diabolus dixerat eis; quorum plura erant hæretica & contra fidem, ad quæ nitetur cum trahere, sed multa intermiscuit vera. Et sic scio, quod fuit malignus spiritus, qui conabatur me decipere, quoniam plura talia & mendacia semper miscuit. Apparet igitur mihi, quod valde vtile & necessarium sit homini morienti, ut habeat hominem intelligentem apud se, sicut sunt fratres nostri, vique in exitum. Hæc in vigilia S. Iacobi Apostoli, post octauam horam de vespere, narravit mihi.

32. Post hæc, totus debilis in magna tranquillitate & pace cordis, vsque ad mortem perdurabat. Valde enim ardentem cupiebat dissolui, & esse cum Christo; habens firmam fiduciam & spem, de aduentu Domini nostri Iesu Christi, gloriosæ virginis Mariæ, & aliorum Sanctorum. Et in tali ardenti desiderio, cum magno fetuore orans, suspirans, ruminansque deuotos psalmos, specialiter psalmum Beati immaculati, vsque in crastinum S. Iacobi perdurabat, sæpius inquirens quâ propinquus esset morti; & an adhuc haberet omnia signa mortis; anne breuis anhelitus esset verum signum mortis, & huiusmodi. Et in nullo eum melius consolati potuimus, quàm ut mortem propinquam adesse diceremus.

33. Aliquando cum magna fiducia, quasi exclamando; O quâdo veniet Dominus Iesus & S. Maria cum Angelis sanctis absolueret me? & huiusmodi. Spero, quod non diu expectabunt. O si vellent citò venire; o si vellent facere finem. Spero, quod nō diu hic durabo, & huiusmodi. Et sæpius inuocabat S. Mariam, Hieronymum, & Gregorium (quos specialiter dilexerat) & alios Sā-

ctos

ctos, vt orarent pro eo, & adessent, & succurrerent ipsi in hora mortis. Etiam petijt, vt aliquando breuiter alloqueremur eum, excitando ad inuocationem sanctorum & oratione; & alioquin, oraremus pro eo in silentio suspirijs & gemitibus, in compunctione cordis ad Dominum, secum suam mortem expectantes. Sic in tanto fernore, in tanta deuotione, in tam ardenti desiderio dissoluendi; & in tam affectuosa ac fiduciali expectatione aduentus Domini nostri Iesu Christi, gloriosæ Virginis Mariæ, sanctorum Angelorum, & aliorum sanctorum peruenit ad horam extremam: nec (vt videtur) fraudatus est à desiderio suo. Iam enim in membris omnibus præmortuus erat & totus frigidus, sola vita in lingua & pectore videbatur palpitare, & vix aliquod membrorum videbatur posse mouere.

34 Et ecce subito sine cuiusquam sustentatione, seipsum proprio motu erigens, complois eleuatilq; manibus, oculis sursum versus parietem defixis, illuc reuerentissimè cum omni deuotione inclinavit. Et viribus, quibus potuit, rauam & fractam vocem recolligens, exclamauit: In gloria, in bonitate tua, in misericordia tua suscipe: In gloria in gloria, in bonitate in bonitate, in misericordia suscipe suscipe suscipe. Et dū sic erectus sedens hæc sæpius iteraret, tandem reclinatus ad lectū, bina vice, eisdem motibus & gestibus, eadē replicās, se iterū erexit. Qui vltima vice reclinatus videbatur iacere in magno stupore & admiratione. Ego verò inquirens, alloquebar eum dicēs: Luberte frater, quid est? quomodo est tecum? Ipse autem quasi cum magna admiratione respondit. Mira mira, mirabilia mirabilia, magna mirabilia vidi, quando me erexi. Quo dicto, statim subiunxit. Vocate fratres, vocate fratres. Quibus conuocatis, statim modicum agonizando expirauit, & feliciter in Domino obdormiuit, plenus virtutibus & bonis operibus, de quo bene dictus sit Deus in secula. Amen.

Ex epistola domini Florentij, de commendatione eius.

35 **Q**uis non doleret de morte dilecti fratris Luberti, qui eum nouit? Quis non fleret, si quis eum dilexit? Quis non de domo nostra plangeret & lamentaretur, si diligenter respiciat, quantam ruinā, quantum casum domui nostræ mors eius minatur; quantum humilitatis exemplū, quantum feruoris ad communia spectaculum, per mortem eius ablatum sit? Quis remāsit, qui vt ipse, ad omnia deuotionis præcipuè & contemptus exercitia feruet? Quis nostrum, vt Lubertus, cōmunia promouet? Quem, vt ipsum, pro domo nostra comedit zelus Dei? Quis nostrum remansit, qui sibi tam vilis in oculis proprijs, tam parum sapiens,

piens, tam parum idoneus sibi videatur? Horum omnium exemplum, in eius morte ablatum est. Hinc merito piè dolet, qui domum nostram diligit. Hinc lachrymatur, qui profectum nostrum in spiritualibus affectat. Hinc nos, quantum dilectum fratrem Lubertum dileximus, tantum dolemus. Quanto corda nostra ipsi erant vnita, tanto amariùs sentiunt eius separationem. Verè erat nobis cum dulcissimo fratre Luberto, cor vnum & anima vna in Domino. Pensate igitur ex vnione cordium, dolorem separationis. Quæ mensura tristitiæ, ex amoris quantitate perpendite. Verùm, si breuiter & clarè mensuram tristitiarum & dolorum nostrorum scire cupitis, qui vique tantus & tam grauis est, vt vix duas rigas vel tres in literis vestris potuimus legere; vix tres rigas rescribere potuimus, quin effluerent lachrymæ copiosæ, quæ & scribere & legere prohiberent. Si inquam huius tristitiæ & miseræ mensuram scire cupitis, perfectè propria corda vestra inspicite, qui nobiscum similiter dilexistis Lubertum.

Collecta quadam ex deuotis exercitijs domini Luberti.

36 **T**Vum erit laborare pro vitijs tuis extirpandis, & pro virtutibus acquirendis. Sed nisi purè ex corde Deo te ipsum resignaueris, & illi vterius commiseris, generat tibi magis præsumptionem, & faciet te durum, & perplexum, & anxium, & pusillanimum. Labora ergo cum verecundia, & quiete, & timore; sed resigna & committe Deo, vt faciat sicut voluerit. Et noli tristari vel deijci, si nescis propositum tuum exequi; fortè sic est voluntas Dei, vt non confidas propriæ virtuti. In oratione nihil intende nisi Deo & psalmodiè, quasi in conspectu Dei. Et committe voluntati eius liberè ex toto; & abijce leuiori modo, quo poteris, superfluas & vanas cogitationes; & ad hoc tende, quasi tu solus coram Deo, & beata Virgine, & omnibus sanctis stares; & ostende eis necessitatem, & vulnera animæ tuæ. Noli attendere fratres in oratione, in colloquio, vel vbiunque, nec etiam quoscunque; quia valde alienaris à teipso, & dissoluit virtutem mentis; facit te suspiciosum & amarum, obscurat intellectum, generat Dei obliuionem, & applausum hominum, obnubilat intellectum, turbat conscientiam. Habeas cor pacificum, & à phantasmatis rerum & à peccatis auersum, & ad Deum conuersum.

37. Tene faciem communem cum cæteris, sine nimia austeritate, aut serenitatis ostentatione, & apud teipsum, semper intus maneat. Et in quocunque opere auersus fueris ab ista forma, nitere reformare te; & sic semper tranquillo animo perficies voluntatem Dei, & custodies te à vitijs, & semper hilari perseverabis. Caue omni modo in omnibus vehementiam, sed omnia delibe-

rato